

Acords de Govern

Acords de Govern

31 d'agost de 2021

El Govern aprova un decret llei per reforçar els drets i l'autonomia de les persones amb discapacitat

- **A partir d'ara, les persones amb discapacitat podran demanar al jutge o per via notarial, que els nomeni un assistent, figura que substitueix la tutela o curatela, per fer actes jurídics i altres tipus de suport personal que requereixin**
- **L'Executiu adapta la normativa catalana a la Convenció de Nova York, un model de discapacitat basat en els drets, la dignitat i l'autonomia de la persona i, especialment, la seva voluntat i preferències**
- **Amb aquest Decret llei, Catalunya es converteix en un dels països amb la legislació més ben adaptada i avançada respecte a la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, aprovada a Nova York, el 13 de desembre de 2006, per l'Assemblea General de les Nacions Unides**
- **Mentre que la tutela permetia fins ara al tutor o tutora substituir la persona en la presa de decisions, la figura de l'assistent està pensada i adaptada ha tenir en compte la voluntat i els gustos de la persona discapacitada**

Les persones amb qualsevol tipus de discapacitat podran demanar al jutge o notari que els nomeni un assistent, una persona que s'encarregarà d'ajudar-les a dur a terme aquells actes que no puguin fer per si mateixes, com ara expressar-se, signar, decidir, comprar o vendre. A partir d'ara, els jutges o notaris hauran de nomenar *assistents* i no *tutors o curadors*, figures que la legislació civil ha utilitzat tradicionalment per resoldre situacions com aquestes.

El Decret llei, aprovat avui pel Govern de la Generalitat, adapta la figura de *l'assistència* als drets de les persones amb discapacitat que recull la Convenció Internacional sobre els Drets de les Persones amb Discapacitat, aprovada a Nova York, el 13 de desembre de 2006 per l'Assemblea General de Nacions Unides. Amb aquest Decret llei, Catalunya es converteix en un dels països amb la legislació més ben adaptada i avançada respecte a la Convenció de Nova York. El text de les Nacions Unides implica un canvi de paradigma i estableix un model de discapacitat basat en els drets, la dignitat i l'autonomia de la persona i, especialment, la seva voluntat i preferències.

La Convenció de Nova York també insta els estats a substituir els procediments d'incapacitació per un de respectuós amb les voluntats i les preferències de la persona amb discapacitat: els suports. Aquest mecanisme, que parteix de la idea d'autonomia i autogovern de tothom, permet completar la capacitat d'una persona en un, alguns o tots els àmbits, quan aquesta persona ha de prendre decisions jurídiques.

Ventall ampli de situacions

L'*assistència* és una mesura de suport prevista en el llibre II del Codi civil català. El Decret llei aprovat avui en detalla i amplia l'abast per tal que pugui adaptar-se a les múltiples situacions a les quals han de fer front persones amb diversos graus de discapacitat.

El suport pot anar des de la interpretació de textos legals per a qui pateix dislèxia, fins a la gestió de qualsevol aspecte de la vida de qui té una discapacitat intel·lectual severa, com ara un malalt avançat d'Alzheimer.

L'assistent és una persona física —de l'entorn familiar o social— o jurídica, com ara una fundació o organització sense afany de lucre. De manera gratuïta i voluntària, l'assistent proporciona el suport concret que la persona amb discapacitat necessita per als actes que no pot fer per si mateixa.

Quan el jutge o notari constitueix una *assistència*, haurà d'especificar quines són les funcions concretes i els actes en els quals haurà d'intervenir. La intervenció pot consistir en un suport puntual per a un acte concret —com ara ajudar a gestionar un patrimoni— o per a tots els actes de la persona —com ara signar, tramitar els seus ingressos o interactuar amb el banc.

L'assistent sempre ha de tenir present la voluntat i els gustos de la persona. Si aquesta no pot expressar-la, l'assistent l'haurà d'interpretar tal com la persona ho va fer en situacions semblants, o bé consultant el seu cercle de confiança.

Sol·licitar un assistent al jutge o notari ho pot fer la persona interessada, els cònjuges no separats, els descendents, els ascendents o els germans. Qualsevol persona —també serveis socials o sanitaris— podran informar el ministeri fiscal de la necessitat de constituir una assistència per a una persona determinada.

El jutge haurà de revisar d'ofici l'assistència cada tres anys, encara que podrà ampliar aquest termini sense excedir els sis anys. El nomenament d'un assistent per part del jutge o notari s'haurà d'inscriure al Registre civil.

Tuteles i curateles

Les persones que actualment es troben en règim de *tutela o curatela* o els seus tutors o curadors podran demanar al jutge que, en el termini d'un any de la seva sol·licitud, revisi aquestes situacions per tal d'adaptar-les al règim de l'*assistència*. Quan no hi hagi cap sol·licitud, el jutge, d'ofici o a instància del ministeri fiscal, haurà de revisar la situació i adaptar-la a l'assistència en un termini màxim de 3 anys.

La tutela ha estat destinada tradicionalment a situacions de discapacitat més severa i permet al tutor o tutora substituir la persona en la presa de decisions.

La curatela, en canvi, serveix per complementar la capacitat de les persones que no poden gestionar per si mateixes aspectes concrets de la seva vida.

Adaptació completa del llibre II a la Convenció de Nova York

El text aprovat avui facilitarà als jutges, fiscals i notaris poder seguir aplicant el dret civil de Catalunya, quan entri en vigor, al setembre, la [Llei 8/2021](#) de reforma de la legislació civil i processal per al suport a les persones amb discapacitat, una norma que ha suprimit el procediment d'incapacitació. Aquesta Llei, d'àmbit estatal, únicament s'aplica a Catalunya en la seva vessant processal, és a dir, només pel que fa al procediment pel qual els jutges hauran de resoldre situacions de discapacitat.

El Decret Llei de la Generalitat dota de cobertura legal les persones amb discapacitat mentre el Govern, a través de la Comissió de Codificació de Catalunya, enllesteix l'adaptació completa del llibre segon del Codi civil a la Convenció de Nova York.

Un Codi civil viu, adaptat als temps i al servei de les persones

El [Codi civil](#) és una norma d'aplicació principal, que converteix el dret civil espanyol en una regulació subsidiària a Catalunya. Aquest Codi és viu i des del Parlament de Catalunya s'actualitza perquè doni resposta legal als reptes i a les necessitats socials d'avui.

El Codi civil de Catalunya reuneix el conjunt de normes jurídiques de dret privat, que regulen totes les actuacions i relacions entre les persones tant físiques com jurídiques, ja siguin personals o patrimonials. Està format per sis llibres:

- El llibre primer (2002) estableix l'estructura, el contingut bàsic, la sistemàtica i el procediment de tramitació del Codi;
- El llibre segon (2010) està dedicat a la persona i la família;
- El llibre tercer (2008) regula les persones jurídiques (com ara les associacions i fundacions);
- El llibre quart (2008) regula les successions;
- El llibre cinquè (2006) regula els drets reals (com la propietat);
- El llibre sisè (2017) regula les obligacions i els contractes (com ara la compravenda).